

WIJNGAARDSLAKKEN IN NEDERLAND

Een van de vindplaatsen van de Wijngaardslak in Nederland werd ons bekend gemaakt door Hildebrand in zijn "Camera Obscura". Een onaangenaam mensch in den Haarlemmerhout. Robertus Nurks had Hildebrand "op zaterdag den 14den Juli" doen weten dat hij hem zou komen bezoeken "morgen, na ochtendkerktijd . . . en 's avonds met den wagen van achten weer vertrekken". "De uren daartusschen zouden wij aan de vriendschap en het genoegen offeren". Wij citeren verder:

"Ondertusschen had ik plan gemaakt voor eene andere vriendschap en een ander genoegen. Ik had een Leidschen makker bij mij gelogeerd, met wien ik te Zomerzorg eten zou, om vervolgens over Velzerend naar Velzen te wandelen, waar wij den nacht zouden doorbrengen om 's morgens naar de Breezaap te gaan en aldaar wat te botaniseren, waarvan wij beide groote liefhebbers zijn

"Het opgemelde plan was met groote opgewondenheid en wederzijdsche goedkeuring gemaakt. Het was alsof onze zielen er in samensmolten. Ik beloofde mijnen medischen student; wiens naam ik heb moeten beloven te zullen verzwijgen en wien ik daarom voor 't gemak Boerhave zal noemen; ik beloofde mijnen medischen student, behalve de schatten van de Breezaap, ook nog bloeiende exemplaren van *Aristolochia Clematitis*, op den weg tusschen Zomerzorg en Velzerend en, daar hij ook eene verzameling van conchiliën er op nahield, stond hij in lichterlaaie verrukking, toen ik hem verzekerde dat op de hoogte der Blauwe Trappen de wijngaard-

slakken over uw laarzen kruipen of 't zoo niets is".

De komst van Robertus Nurks uit Amsterdam verbrijzelde "al die zaligheden en het gansche plan moest worden uitgesteld onder de voor ons verschrikkelijke gedachte, den geheelen dag in Den Hout te zitten; want een fatsoenlijk Amsterdammer komt alleen in Den Hout".

Na deze ijselijke zondag van 15 juli hebben Hildebrand en zijn midicinae candidatus, de heer Robertus Nurks aan "de Bel" in de diligence gezet.

"Daar reed hij heen. Wij wandelden tezamen nog even de poort uit . . . En toen wij, over het Hazepatersveld heen blikkende, de zon zagen, die bloedrood onderging en hare schoone tint mededeelde aan de witte schuimige wolkjes, die als dunne sluiertjes door de lucht dreven, durfde ik Boerhave een mooien maandag voorspellen en vergat hij, in 't vooruitzicht van bloeiende Aristolochia Clematitis en levende wijngaardslakken, spoedig geheel en al den beminnelijken bloedverwant, waarmee ik hem had in kennis gebracht. 1839.

Hildebrand heeft dit opstel geschreven in 1839. In het begin van deze passage over de wijngaardslakken stelt Hildebrand, wanneer hij die zaterdag van den 14den Juli weer in zijn geheugen terugroept:

"Het zal nu drie jaren geleden zijn; ik moet zuinig omgaan met jaren, want ik ben nog zoo jong; dat mijn neef Nurks" etc.

Alzo heeft Hildebrand ons laten weten dat op de Blauwe Trappen (te Bloemendaal, van Benthem Jutting, 1933. Fauna van Nederland, afl. VII, p. 345) de wijngaardslak Helix pomatia in 1836 kon worden gevonden in grote aantallen.

Terschelling, 27 juli 1969
L.J.M. Butot.